Peragovics Ferenc

Imádkozási szokásokról

VISSZHANG - LIX. évfolyam, 41. szám, 2015. október 9.

Lázár György szerint (*A West 57-es utcában, ÉS,* 2015/40., október 2.) Esterházy János imádkozott a német fegyverek győzelméért a II. világháborúban. Érdekelne, honnan származnak ennyire pontos információi a felvidéki magyar politikus imádkozási szokásairól, ami már 70-80 évvel ezelőtt is intim ügynek számított.

Esterházy János lehetett „Horthy-imádó", de bizonyos szituációkban mégiscsak öntudatosan viselkedett. A szlovákiai zsidóság deportálását lehetővé tevő törvény ellen szavazott 1942-ben. A pozsonyi parlament elnökével folytatott beszélgetésben mondottakat így rögzítette: „*Tudom, hogy a törvényjavaslat nagyon sok szlovák képviselőtársamnak nem fekszik, de ezek pártfegyelemből nem mernek óvást emelni a javaslat ellen. Én ellenben, mint az itteni magyarság képviselője, leszögezem ezt, és kérem tudomásul venni, hogy azért nem szavazok a javaslat mellett, hanem ellen, mert mint magyar és keresztény és mint katolikus a javaslatot istentelennek és embertelennek tartom."* (Idézi Simon Attila [szerk.]: *Esterházy János és a szlovenszkói Magyar Párt: Iratok a szlovákiai magyarság történetéhez 1938–1945.* 206. old.)

Gróf Esterházy János nem mellőzte az antiszemita megnyilvánulásokat, amelyek jó része vallási jellegű volt, a náci típusú fajiságtól távol állt. Zsidósággal kapcsolatos állásfoglalásait mindenkoron befolyásolta a szlovákiai magyar kisebbségért folytatott küzdelem: ha a magyarok érdeke úgy kívánta, akkor kész volt elhatárolódni tőlük, ha saját nemzeti közösségét is fenyegetve érezte a szlovák kormánypolitikától, akkor kiállt mellettük. Antiszemita felhangokkal terhelt kereszténységszocialista politikus volt, akinek alapállását a jó értelemben vett keresztény erkölcsiség és általános humánum *is* meghatározta. A tisói Szlovákiában szorongatott szórványmagyarság vezéralakja egy döntő morális pillanatban civil kurázsiról tett tanúbizonyságot, ezért a leglényegesebb, ami e kérdésben fennmarad róla, az mégiscsak az általam idézett argumentáció.

Imái pedig maradjanak meg magánügyének.